

rekel bi, da je Sophoklej po slovenski tako lep, kakor po grški. Beri pa nemške prestave, naj si bo ena izmed najboljših, postavimo, Donnerjevo, ako jih bereš brez teksta, komaj boš poznal Sophokleja, njegovih misli pa gotovo ne boš dozel. — Mi moramo predstavljati klasikarje za nas po naše, kakor Nemci za Nemce; nemške prestave za Slovence rabiti je ravno tako, kakor nositi dvakrat obrnjeno suknjo, zakaj original zgubi po vsaki prestavi nekaj.

Pa kaj bi dokazoval važnost te reči? saj jo vidi vsaki razumen človek. Tehtniše vprašanje je to: kdo bo pomagal? Nakladati orjaško delo le enemu, bilo bi krivično; pustiti, da onemaga, ne bilo bi domoljubno. Naš pridni Janežič dela na vse plati, da mu žile pokajo v glavi; da bi pa delal zastoj in vrh vsega še plačevati moral, tega zahtevati ne moremo in pustiti ne smemo — ljubav bližnjega ne sega tako deleč. Toraj kdo bo podpiral? Kmet ipso facto ne; taki ljudje, ki gledajo povsod le na to, da jim kaj „noter nese“, ne bodo; tisti po koži olikani nemškutarčki menda javalne. Dolžnost podpore ostane pravim in izobraženim domoljubom, ki se zavejo narodnosti ter vejo, zakaj gré; ki ljubijo slovenščino samo na sebi in mislijo malo naprej. Šemkaj spada pa še posebno slovenska mladež na učiliščih, ker njena naloga je ta, da se najbolj peča s takimi rečmi, in ta zavod bi moral biti prav za prav last mladine. Mislim, ako bi se udeleževali učenci vseh slovenskih gimnazij tako, da bi prišlo na 100 učencov vsaj 25 naročnikov, izhajali bi s stroški. Koliko je bilo lanskega leta naročnikov po družih gimnazijah, ne vém, na novomeški bilo jih je 65. Z ozirom na število učencov (246), in pa če vzamemo to, da je dolenska stran sploh bolj borna, mislim, da je za nas dosti. V Ljubljani pa, kakor slišim, bilo jih je samo kakih 15. Gledé na število cele gimnazije (658) in gledé na večo premožnost Gorencov je to pač malo; moralo bi jih biti okoli 150. Mladina je dobra in ubogljiva, da se ji le koristna reč prav razloži, in pové, da gré za njeni prid in blagor naroda, da ji je v hvalo, ako podpira reči, ki stalno veljavo imajo, da je bolje kak krajcar dati za milošnjo domovini, kakor pa, da se toliko papirnatih desetih posmodi na tistih prismojenih pluča osmodečih smodkah. Se vé, da siliti nobenega ni. K temu je pa tudi treba kaj družega, kakor da se pičle ure odločene slovenščini rabijo v šoli zato, da se slovenščina zasmehuje in da se uganjajo burke, na primer, da je eno, ako pišeš: „Novak“ ali „Novag“, ali „Novagg“, ali „Novaggg“, ali „Novakk“!! i. dr. — Še se bo plakala mati Slovenja, utinam falsus vates sim!

Kar se tiče tvarine in obsežka, bilo bi po mojih mislih jemati v „Cvetje“ a) izvirne dela (to se samo po sebi razume), b) prevode grške in latinske, c) klasične dela slovanskih narodov. Nemške reči pa bi jez za sedaj odložil, ker so znane in je lahko priti do njih. Tedaj najpred take reči, katerih je najbolj treba, in ako se oglasi dovelj naročnikov, ne bo treba prodajati po bukvarnicah in tudi zanašati se ni, da bi segali po tacih rečéh drugi ljudje, ki gledajo samo na praktično rabo. Tam ne bo toliko koristi, kakor tu škode.

Novi jugoslavenski časniki in druge novine.

* „Stimmen aus Innerösterreich“, nemški časnik, ki ga izdaja slavnoznanec gosp. Einšpieler v Celovcu, niso sicer nov časnik, al v novem letu se je preuredil tako, da stopi v kolo navadnih tedenskih časnikov; v novem letu bo trikrat v tednu (vsak torek, četrtek in saboto) na celi pôli velike četrtine na svitlo prihajal in se v nemškem jeziku boril za naše pravice, pa tudi za pravice sosedov Nemcov, s kterimi

v ozki dotiki živimo. Mir in sprava med Slovenci in Nemci v notranji Avstrii ostane mu tudi vprihodnje vodilo in prizadeva. Da je gosp. Einšpieler vés mož zato, to je dokazal po dosedanem mesečniku, ki si je pridobil po vseh stranéh že veliko prijatlov; gotovo si jih pridobi po svoji novi preuredbi še veliko več. Naj ga podpirajo vsi Slovenci z obilnimi dopisi in naročbami, pa skušamo naj, da pride tudi v vsako kavarno v slovenskih mestih, da bode tudi Nemcom naznanjal naše zahteve in razjasnjeval mnoge napak-misli. Cena mu je v primeri z drugimi časopisi zlo nizka, namreč za pol leta s poštnino vred le 6 gold.

* „Slavonac“ se imenuje novi časnik, ki bo prvič zašel izhajati v Slavonii, namreč v Požegi pod vredništvom gosp. Miroslava Kraljevića. Obseg mu je zlo obširen in služil bo v poduk zlasti prostemu narodu; pod naslovi: „Dobar župnik (fajmošter)“, „pjesme, novelle i pripoviesti“, „domači liečnik (zdravnik)“, „kučnik ali mali gospodar“, „zakononoša ili urednik“, „selski knez“ in „Svaštica“ bo donášal na vse strani koristne poduke. Izhajal bo na veliki pôli v osmini za sedaj vsaki mesec trikrat, to je, 10., 20. in 30; cena mu je za celo leto s poštarino vred 4 gld. in 60 kr., za pol leta 2 gold. 30 kr. Prvi list pride 10. dan t. m. — Naj bi tudi Slovenci segli po bratu „Slavoncu“!

* „Prorok“, pučki (ljudski) koledar i ljetopis za leto 1863, je prišel v A. Lukšičevi tiskarnici v Karlovcu na dan. Od konca do kraja zanimivi obseg, ki razun navadne pratike, ima prepolno torbico zabavnih (kratkočasnih) in podučnih člankov na vsako stran, in pa lična oblika, po kateri se odlikujejo vsi tisi iz Lukšičeve tiskarne, priporoča ta koledar tudi nam Slovencom, ki se hočemo malo po malo vaditi hrvaščine. Kinčate ga dve lepi sliki, ki predstavljate Dalmatince in Črnogorce v narodni opravi. Cena je za veliko knjigo celó nizka; „Prorok“ (prerok) veljá mehko vezan le 70 kr., trdo vezan pa 80 kr. Kdor ga v Ljubljani želi dobiti, naj se oglasi pri vredništvu „Novic“.

* Naznaniti imamo še iz muzičnega polja novo krasno delo „Cetinka“, narodno čvetorko (kadrilo) za klavir zložil po narodnih napevih Evgen Stojanović. Ker je prišel pust in ž njim navadni čas plesa, je pač želeti, da se „Cetinka“ razlega pri domačih in očitnih veselicah. Svesti smo si, da bo povsod dobro došla; zato naj bi se našla na vsakem klavirju naših domorodkinj. Cena ji je le 80 nov. kr., in kdor jo želi, naj se oglasi pri vredništvu „Novic“.

Dopisi.

Iz Gradea ob novem letu. — Trpká prigodba, katero 48. list lanskih „Novic“ zastran slovenskega krstnega lista pripoveduje, je po ušesih zabrnela kakor nekdanja Samuelova grožnja. Nedavno pa me uni zlo podobna pretrese. Šel sem namreč nekega učilišnega vodja nekaj vprašat zavoljo nekega dijaka. Pregleda in pregleduje vés imenik — pa tega dijaka le ne najde. Ko mu trdim, da gotovo v šolo pohaja, najde zadnjič njegovo vloženo prošnjo za sprejem. Na tej stoji zapisana odluka: „Ker je v krstnem listu, na svedočbi zrelosti in na prošnji ime povsod drugače zapisano, se le začasno sprejme, dokler istosti imena ne spriča.“ Mahoma mu razlagam, da je povsod ravno tisto in isto ime, in da vsa dozdevna različnost za ptujca le odtod zvira, ker je ime v krstnem listu še po nemško napisano, na svedočtvu zrelosti pa vsled ravnopravnosti že po slovensko, in v prošnji se je tudi krstni nemški „Johann“ v slovanski „Ivo“ prekršen. Odgovori mi: „To utegne vse res tako biti; vendar učenca ne pustim k skušnjam, dokler mi istosti svojega imena postavno ne spriča. To